

Број на Службен весник: 196/2014

Датум на објавување: 26.12.2014

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 16 ставови 2 и 3 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 43/2012, 145/2012, 87/2013, 164/13, 39/2014, 43/2014 и 132/2014), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 21.12.2014 година, донесе

ПРОГРАМА „ЗДРАВЈЕ ЗА СИТЕ“ ЗА 2015 ГОДИНА

1. ВОВЕД

Кардиоваскуларните и респираторните болести се најчести заболувања кај населението како во светски рамки така и во Република Македонија.

Зголемениот крвен притисок, зголемени маснотии во крвта, дебелината, дијабетот, неправилната исхрана, недоволната физичка активност, злоупотребата на алкохол и тутун се најчести ризик фактори за настанување на кардиоваскуларните заболувања. Најзначајните ризик фактори за појава на незаразни болести, можат да се спречат и да се контролираат.

Масовните незаразни болести се водечка причина за смрт и инвалидитет ширум светот.

Причинители на висока зачестеност на масовни незаразни болести во последните децении од дваесеттиот век и почетокот на овој век се значајните и брзи промени во начинот и стилот на живот на современиот човек. Најмногу се изразени промените во начинот на исхрана, нивото на физичка активност, зголемената употреба на алкохол и тутун. Во интеракцијата на физичката активност, храната, исхраната и на здравјето на луѓето, вклучени се следните релевантни аспекти: енергетската потрошувачка преку физичката активност како важна компонента на енергетската рамнотежа што ја определува телесната тежина.

Превентивните прегледи за навремена контрола на крвниот притисок, телесната тежина, одредување шеќер и маснотии во крвта се битен елемент за навремено спречување на појава на кардиоваскуларни заболувања.

Едукација на населението за потребата од навремени превентивни прегледи за контрола на сопственото здравје е битен фактор за рано откривање и спречување болести.

Параметри на здравјето кои е потребно да се следат се: крвен притисок, телесна тежина, висина, индекс на телесна маса, шеќер и маснотии во крвта. На граѓаните потребно е во исто време да им се даваат и конкретни совети за грижа за

сопственото здравје како совети за промоција на здрави животни стилови, поддршка за откажување од штетни животни навики, за начинот на исхрана и заштита од високите температури, важност на превентивните прегледи.

2. ПЛАНИРАНИ АКТИВНОСТИ ЗА ЗДРАВЈЕ ЗА СИТЕ

Програмата здравје за сите ќе се спроведува преку планирани мерки и активности координирани од Министерството за здравство и Институт за јавно здравје на Република Македонија.

Целта е подобра едукација на населението од потребата за навремени превентивни прегледи за контрола на сопственото здравје, а со тоа рано откривање на болест или спречување на нарушување на здравјето.

Директни учесници ќе бидат здравствените работници од здравствените домови, а активно учество ќе земат и единиците на локална самоуправа.

- спроведување на акции за бесплатни прегледи од страна на здравствени домови - по една акција на секои два месеци

Со оваа активност на сите граѓани им се дава можност да извршат бесплатен превентивен преглед и тоа независно од нивниот статус на здравствено осигурување.

Активностите се состојат во бесплатни лекарски прегледи, мерење крвен притисок, телесна тежина и висина, индекс на телесна маса, одредување шеќер и маснотии во крвта и други лекарски совети. Резултатите од мерењата ќе им бидат соопштувани на лице место.

При прегледите ќе бидат давани и совети за грижа за здравјето, начин на исхрана, заштита од високите температури, а ќе им се делат и промотивни печатени едукативни материјали за правилен начин на живот и исхрана.

Активностите ќе се спроведуваат на отворен и затворен простор во зависност од временските прилики, а за местото, денот и времето на спроведување на прегледите, населението ќе биде известувано преку локалните медиуми и месните заедници.

Секој Здравствен дом треба да обезбеди по шест акции на годишно ниво, во рурално подрачје.

Динамиката на спроведување на активностите ќе биде еднаш на два месеци и тоа по една акција во следните периоди - (од 01.01.2015 до 28.02.2015 год), (од 01.03.2015 до 30.04.2015 год), (од 01.05.2015 до 30.06.2015 год), (од 01.07.2015 до 30.08.2015 год), (од 01.09.2015 до 30.10.2015 год), (од 01.11.2015 до 31.12.2015 год). Здравствените тимови ќе бидат составени од лекар, медицинска сестра и возач.

Резултатот од анализата ќе се евидентира во евидентен лист и доставува до Институт за јавно здравје на Република Македонија

- Активности на флоробус за превентивни прегледи во рурални средини низ целата држава, која ќе биде спроведена од Здравствен дом Скопје во соработка со останатите здравствени домови и болници.
- Активности за превентивни прегледи при тоplotни бранови кои ќе бидат спроведени од страна на сите здравствени домови.
- ПРОЕКТ АЛО ДОКТОРЕ

Целта на функционирањето на телефонска линија за медицински совети "Ало докторе" е обезбедување советодавни здравствени услуги, односно консултации и упатства за граѓаните при појава на првични симптоми за кои не е непходен итен медицински третман (главоболка, настинка, покачена телесна температура).

Граѓаните кои се јавуваат во повикувачкиот центар на телефонската линија 15123, имате можност во тек на 24 часа да добијат стручен медицински совет и доколку има потреба пациентот се упатува во Итната медицинска помош или се советува да закаже преглед кај соодветен специјалист.

1. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Целтата на програмата е активен пристап до граѓаните од руралните средини, контрола на нивното здравје навремено и соодветно лекување и препораки за превенција на здравјето.

2. ПРИПРЕМНИ АКТИВНОСТИ ЗА ИЗВРШИТЕЛИТЕ

За време на припремните активности за целосно и навремено спроведување на програмата ќе се организираат средби со одговорните лица на здравствените установи - извршители на активностите. Воедно навремено ќе се обезбедат потребните медицински материјали, промотивни материјали и друг потребен инвентар. За таа цел ќе се спроведат следните активности:

- Список со одговорни лица по здравствени установи и нивни телефонски броеви.

Координатори на активностите се Здравствените домови за територијата на своето подрачје.

- Календар со локалитети за поставување на пунктови за вршење на превентивните прегледи (на два месеци).
- Евидентен лист за индивидуалниот превентивен преглед, со содржината за антропометриските мерења за определување на индексот на телесна маса, мерење на нивото на шеќерот и холестеролот во крвта, и крвниот притисок.

- Набавка на апарати за анализа, ленти за одредување на шеќерот и холестеролот во крвта и ланцети.
- Подготовка на анкетните листи во постоечкиот софтвер.

ЕВАЛУАЦИЈА НА ДОБИЕНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОД ИЗВРШЕНИТЕ ПРЕВЕНТИВНИ ПРЕГЛЕДИ

Секој извршен превентивен преглед ќе се евидентира во посебен евидентен лист кој се доставува во Институт за јавно здравје Скопје.

По обработката на добиените индивидуални листи за вкупниот период Институт за јавно здравје на Република Македонија ќе изготви студија за добиените резултати од превентивните прегледи по здравствени домови на ниво на државата со препораки за подобрување на здравствената состојба кај граѓаните.

Исто така Институт за јавно здравје на Република Македонија ќе изготви студија за добиените резултати од превентивните прегледи организирани со флуоробус низ државата.

3. ПОТРЕБНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОГРАМАТА

Ред бр.	Активност	Единица/вредност	Извршители	Износ во денари
1	Надоместок за ангажирање на тимовите кои ќе одат на терен	3.000,00 (една посета тим лекар, сестра и возач) (по 6 посети годишно) 33*6*3.000,00	33 Здравствени домови	594.000,00
2	Обработка на податоци од мерењата при здравствениот преглед и извештај		Институтот за јавно здравје на Република Македонија	122.000,00
3	Активности за бесплатни превентивни акции	6- акции x 5.000,00	Здравствен дом Железничар	30.000,00
4	Материјални трошоци (кутии, алкохол, бензин, вода безалкохолни пијалоци и друго)	33*28.000,00 (годишно)	33 Здравствени домови	924.000,00
5	Печатење на промотивен материјал	50.000 по 10 денари	Здравствен дом Скопје	500.000,00
6	Активности за превентивни прегледи при тоplotни бранови	33*10.000,00	33 Здравствени домови	330.000,00
7	Проект Ало докторе	22 доктори , просечно по 12.900,00 денари месечно, вкупно 283.800,00 денари, по 12 месеци 3.405.600, 00 денари	Здравствен дом Скопје	3.405.600,00
8	Обработка на податоци за флоробус за превентивни прегледи во рурални средини и извештај		Институт за ја јавно здравје на Република на Македонија	94.400,00
	ВКУПНО			6.000.000,00ден

А. Средствата наменети од активностите Здравје за сите од точка 1, 3, 4, 5, 6, и 7 од табелата ќе се доставуваат до здравствените домови извршители на активностите.

Б. Средствата наменети од активностите Здравје за сите од точка 2 и 8 од табелата ќе се доставуваат до Институт за јавно здравје на Република Македонија по завршување на активностите од Програмата и по доставен извештај со резултати од активностите.

Програмата ќе се реализира во рамки на обезбедените средства во Буџетот на Република Македонија за 2015 година во износ од 6.000.000,00 денари.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-9948/1
21 декември 2014 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
м-р **Никола Груевски**, с.р.